

Медогляд-2023

Ядерна енергетика
та виклики війни

Славутич:
жити попри війну

НОВИНИ ЧАЕС

26 квітня 2023 | №06 (1547)

Офіційна газета ДСП «Чорнобильська АЕС»

37 років

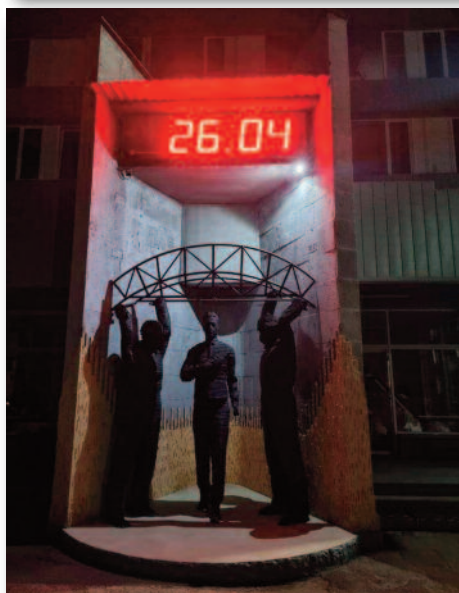
праці та звітЯги

Пам'ятати, щоб жити

2023 року в Славутичі відновлено традицію вшановувати героїв Чорнобиля в ніч із 25-го на 26 квітня. Минулого року у зв'язку зі збройною агресією росії проти України урочистості відбувалися поза звичним форматом Ночі Пам'яті — вдень та досить невеликою кількістю славутичан.

26 квітня 2023-го, о 00:23:40, на центральній площі Славутича зібралися ветерани ЛНА, сучасні працівники станції, молодь, школярі, представники міської адміністрації тощо. Вони поклали квіти до пам'ятного знаку «Тим, хто захистив світ».

Урочисте вшанування героїв-чорнобильців відбулося й на промисловому майданчику ЧАЕС.

ЧАЕС відвідав Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України

26 квітня, у 37 річницю Чорнобильської катастрофи, промисловий майданчик станції відвідав міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Руслан Стрілець.

Як данина пам'яті полеглим ліквідаторам пан Стрілець та учасники делегації доєдналися до персоналу ЧАЕС у традиційній церемонії покладання квітів до пам'ятника жертвам катастрофи. У своєму зверненні міністр закликав пам'ятати трагедію 1986 року та робити з неї правильні висновки.

«2022 рік розколов світ надвоє: одна його частина завмерла від жаху можливих наслідків ядерного терору в Україні, а друга частина світу, на жаль, фінансує його. Я хочу подякувати усім тим, хто залишався на своїх місцях. Хто продовжував виконувати свою роботу.

Тому що сьогодні, під час повномасштабного вторгнення, під час війни з рашизмом, дуже важливо, щоб кожен знаходився на своєму місці, виконував свою роботу і вів свій власний фронт заради сильної і незалежної України», — сказав міністр.

Після церемонії відбулося вручення почесних відзнак працівникам Чорнобильської АЕС від Кабінету Міністрів України.

«Для персоналу ЧАЕС сьогодні, безумовно, пам'ятна дата — річниця Чорнобильської катастрофи. Ми продовжуємо роботу тих чоловіків і жінок, які віддали своє життя та

здоров'я під час ліквідації аварії. Ми продовжуємо працювати над тим, щоб з кожним днем ЧАЕС ставала все більш безпечним місцем», — підбив підсумки виконуючий обов'язки генерального директора ЧАЕС Валерій Сейда.

Ядерна енергетика та виклики війни

INUDECO
SLAVUTYCH, UKRAINE

27-28 квітня 2023 року у Славутичі в режимі онлайн відбудеться Восьма Міжнародна конференція «Проблеми зняття з експлуатації об'єктів ядерної енергетики та відновлення навколишнього середовища» INUDECO — 2023.

Тема цьогорічної конференції — «INUDECO. Ядерна енергетика: виклики війни».

Довідково. Завдання конференції — розгляд проблем та перспектив, а також підвищення рівня ефективності науково-практичних досліджень, налагодження співпраці та обміну досвідом у сфері зняття з експлуатації об'єктів ядерної енергетики та поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим ядерним паливом. В контексті техногенних катастроф у Чорнобилі та Фукусімі викликами сьогодення є реінтеграція територій та соціальна адаптація постраждалих осіб, відновлення навколишнього середовища.

Представникам державного та приватного секторів, неурядовим та науковим організаціям буде надано можливість взяти участь у відкритих дискусіях щодо використання критеріїв сталого і стійкого до зміни клімату розвитку, встановлення пріоритетів, визначення енергетичної політики, місця та ролі ядерної енергетики у нових реаліях.

Як розповіла директорка КП «Агентство регіонального розвитку» Славутицької

міської ради Арина Старовойтова, конференція проходить у Славутичі з 2016 року в рамках заходів до роковин аварії на Чорнобильській АЕС. За ті роки, що минули із першої конференції, у засіданнях взяли участь більше 800 науковців та практиків з 20 країн світу. Щорічно подія збирає представників близько 50 інституцій.

Початок війни росії проти України принципово змінив порядок денний **INUDECO**, оскільки наразі науковцям та практикам доводиться обговорювати не лише питання стосовно експлуатації АЕС та розвитку ядерної енергетики, а й питання глобальних викликів, які стали очевидними саме внаслідок воєнних дій рф.

На цьогорічній конференції її учасники обговорюватимуть наступне:

- ядерну генерацію в умовах повоєнного відновлення;
- ядерну та радіаційну безпеку світу в цілому, та України зокрема;
- поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим ядерним паливом;
- реалізацію проекту перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему;
- експлуатацію, технічне обслуговування та ремонт АЕС в умовах воєнного стану;
- зняття з експлуатації атомних електростанцій;
- розвиток та соціальні виклики атомних містечок на сучасному етапі історії.

— *Починаючи із 2020 року INUDECO проводилась у онлайн-форматі. Навпевно, 2023 рік не стане виключенням?*

— На жаль, останні декілька років ми всі живемо у стані форсмажору: спочатку ковід, останні чотирнадцять місяців війна. Тому, звісно, конференція проходитиме онлайн. До речі, дана форма роботи зарекомендувала себе дуже позитивно.

Цьогорічна конференція матиме декілька родзинок. Вже сьогодні ми можемо впевнено сказати, що на полях конференції діятиме міжнародна жіноча секція — в ній будуть брати участь жінки із шести країн світу, котрі мають намір розглянути тему інформаційної гігієни та інформаційних викликів у ядерній сфері саме під час війни.

Координатором цієї секції є заступниця начальника відділу міжнародного співробітництва та інформації Валентина Одиниця.

Окрім того, у нас буде працювати відкрита дискусійна онлайн-платформа для молодих науковців за темою «Екоцид під час війни».

Ми маємо усвідомити, що країна-агресор завдає нам не лише страшні руйнування, але й важку екологічну шкоду, наслідки якої нам доведеться долати ще протягом довгих років.

— *Ви маєте на увазі поточні події на Запорізькій АЕС?*

— Так, але не тільки їх. Власне, суттєву шкоду заподіяно під час перебування російських військ в зоні відчуження ЧАЕС. Але нанесення екологічної шкоди триває!

Кожного дня йдуть обстріли наших територій — це суттєвий чинник погіршення екології. Йде забруднення повітря, водних горизонтів, ґрунтів — я навіть не знаю, яка частина довкілля не зазнала шкоди! От про все це й будуть говорити наші молоді науковці.

На останок, пані Арина Старовойтова зазначила, що участь у конференції може взяти кожен охочий. Для цього потрібно внести невеликий благодійний внесок та зареєструватися на офіційній сторінці конференції за посиланням: <https://inudeco.pro/>

— Реєстрація дає можливість бути не просто спостерігачем за процесом обговорення: після завершення реєстрації учасники отримують посилання на платформу Zoom, де вони зможуть ставити запитання, обговорювати проблеми тощо — навіть не готуючи власну наукову доповідь.

Думаю, кожна людина, яка розмірковує про майбутнє України, розуміє, наскільки актуальні зараз ті теми, які ми піднімаємо на INUDECO.

Довідково. Організаторами конференції є:

- Виконавчий комітет Славутицької міської ради Вишгородського району Київської області,

- Комунальне підприємство «Агентство регіонального розвитку» Славутицької міської ради;

- Державне спеціалізоване підприємство «Чорнобильська АЕС»;

- Інститут проблем безпеки атомних електростанцій Національної академії наук України;

- Відокремлений підрозділ Державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» «Атомремонтсервіс»;

- Державне агентство України з управління зоною відчуження;

- Інститут проблем математичних машин і систем Національної академії наук України;

- Славутицька філія Національного технічного університету України «КПІ імені Ігоря Сікорського»;

- Громадська організація «Українське ядерне товариство».

Микола Штейнберг: треба жити

Микола Штейнберг — людина для ЧАЕС та Славутича поза сумнівом знакова. Головний інженер Чорнобильської АЕС у 1986-1987 роках, голова органу ядерного регулювання України з 1991 по 1995 рік, член Ради керуючих МАГАТЕ у 1994-1995 роках. Його виступ на марафоні INUDECO «Виклики ядерної енергетики України у військовий час», який відбувся 27-28 квітня 2022 року, викликав резонанс та обговорення у професійному середовищі атомників.

Зокрема, пан Штейнберг тоді сказав наступне: «На жаль, багато років ми всі виховувалися та виховуємося в плані дуже делікатної розмови, політкоретної — це сьогодні модне слово. Підбираємо обтічні вислови, обтічні слова. Ховаємо сенс, який потім намагаємося розшукати... І, на жаль, платимо за це дуже дорого. Сьогодні ми платимо військовою, загибеллю наших людей, дітей.

Вже багато говорилося про те, що у лютому розпочалася агресія росії проти України, і першого ж дня була

окупована Чорнобильська АЕС, пізніше — Запорізька АЕС; згодом стався обстріл ядерної установки у Харкові, у місті з мільйонним населенням.

Але, на жаль, за весь цей час ми ніде та ніколи практично не чули ані політичних діячів, ані людей, які прямо пов'язували себе з ядерною діяльністю, фахівців, або так званих фахівців, про те, що над світом нависла ядерна загроза. Причому, не загроза застосування ядерної зброї, а загроза глобальної ядерної катастрофи — важких аварій на ядерних станціях.

Мене це вразило, я і досі не можу зрозуміти, чому мовчить ядерне співтовариство. Воно що, боїться сполохати перспективи розвитку ядерної галузі? А важка аварія не відхиляє перспективи розвитку?

Хочу нагадати, що десь півроку тому на екранах всіх телевізорів, на всіх можливих сайтах сяючі обличчя керівників міжнародних атомних організацій, починаючи з МАГАТЕ, лідери WNA, WANO — всі бурно виступали за роз-

виток ядерної енергетики, яка врятує світ від потепління, і майбутнє за атомною енергетикою. Де вони всі сьогодні? Чому всі вони мовчать?

...2022 рік. Третій місяць війни. Ядерне співтовариство мовчки спостерігає за ситуацією, яка відбувається в Україні. В чому справа?

І ось я дійшов трьох висновків, хоча може я й неправий...

Перший. Тоді, тридцять років тому, слова «ядерна безпека» були на слуху в усього світу. Ці слова були керівництвом до реальних дій. Світ, можливо, й не розумів деталей, але принаймні відчував, що таке ядерна безпека.

Сьогодні ці слова вже мало кого хвилюють, мало що значать, а словосполучення «культура безпеки» — це як реклама засобів особистої гігієни.

Другий момент. 30 років тому у керівництва ядерної галузі в усьому світі на всіх рівнях були фахівці. Сьогодні ж в ієрархії осіб, які приймають рішення,

велика кількість юристів, фінансистів та інших «систів», які зацікавлені в отриманні максимального прибутку і дуже погано розуміють, що означають слова «ядерна безпека».

І третій принциповий момент. 30 років тому у політичному керівництві світу — я маю на увазі окремі країни та політичні організації — були здебільшого люди, які ще пам'ятали ту війну або мали якісь дитячі спогади, і вони окрім дипломатичної мови дуже добре розуміли, що таке війна, і що вона несе людям.

...Є мир — є ядерна безпека... У мене склалося враження, що якщо є АЕС на території країни, то території гарантується мир, оскільки не знайдеться божевільних, які полізуть на ці терени. Я думаю, я був не один такий. Ми дуже помилялися, і тепер ми змушені розплачуватися за те, що відбулося».

На INUDECO — 2023 Микола Штейнберг виступати не збирається. Але кореспондентам нашої газети пощастило обговорити із ним болісні теми ядерної безпеки під час його візиту до Славутича напередодні 37-х роковин Чорнобильської катастрофи.

— *Пройшло вже більше року з того моменту, коли ви звернулися до керівництва МАГАТЕ із відкритим листом. Лист, нагадаємо, містив вимогу щодо ухвалення невідкладних рішень для урегулювання ситуації з безпеки ядерних об'єктів в*

Україні. Напевно, не можна сказати що за цей час МАГАТЕ геть нічого не зробило — принаймні, на всіх українських АЕС наразі працюють постійні місії, ведеться моніторинг. Проте, хотілося б, щоб МАГАТЕ якось більш рішуче діяло стосовно актів ядерного тероризму з боку РФ проти України. Чому реакція міжнародної ядерної спільноти така млява?

— Ну, власне місії працювали на атомних станціях і раніше, до російського вторгнення... Для мене особисто відповідь на це запитання полягає одразу у двох площинах: геополітичній та особистостній.

Ви ж, напевно, пам'ятаєте, коли голова МАГАТЕ спромігся вперше визнати, що ЗАЕС окупована російськими військами? Ні? Нагадаю: це сталося 31 серпня минулого року, більше ніж через пів року після початку збройної агресії росії. Саме тоді від pana Гроссі вперше прозвучало, що російські війська окупували Запорізьку АЕС. І це, до речі, було колосальним проривом у свідомості, я б навіть сказав, що це якийсь сейсмозсув. То чому ж ви дивуетесь, що не помічаєте якихось значних позитивних змін стосовно ситуації навколо ядерного тероризму російської федерації?

— *Можливо, все почалося раніше, ще у 2014-му, коли так звана ядерна спільнота примудрилася «не помітити» захоплення дослідницького ядерного реактора під час окупації*

Криму?

— Менш за все мені б зараз хотілося переводити нашу розмову в політичну площину, але маємо визнати: в 2014-му мало хто в світі взагалі міг би знайти на мапі світу Україну, і вже тим більш визначитися, кому належить Крим.

Так вже сталося, що протягом років незалежності Україна практично ніяк не позиціонувала себе в світі, і світ, відповідно, не міг — та й приводу не мав! — визначитися у своєму ставленні до нашої країни, її територіальної цілісності тощо.

— *Однак сьогодні акти ядерного тероризму, які намагається вчинити росія на нашій землі, вже очевидні. І мова не лише про захоплення Чорнобильського проммайданчика та Запорізької АЕС. А проліт ракет над Хмельницькою та Південноукраїнською АЕС? А обстріли територій, прилеглих до Рівненської? То чому МАГАТЕ не приймає ніяких заходів щодо держави-терориста?*

— Тому, що не має ніяких дієвих механізмів реального впливу. Можливо, я помиляюся, але коли вже йдеться про мою особисту думку...

В 1991 році мені довелося зіштовхнутися з подібною ситуацією. Я був у Брюсселі. Зранку в холі готелю по телевізору показували картинку: маленька річка, місточок через неї. На одній стороні бензовози, на іншій стороні два танки. Танк стріляє і бензовоз вибухає. Я нічого не можу зрозуміти французькою мовою, але підходить колега — керівник регулюючого органу Словенії та каже: «Це у Словенії. Серби напали. А за кілька кілометрів від цього місця АЕС».

Зараз я порівнюю ситуацію 1991 року з 2022 роком. Тоді впродовж кількох годин з'явилися заяви представників Євросоюзу, жорсткі заяви НАТО — і до кінця дня припинилися усі бойові дії в цьому регіоні і, як не помиляюся, через кілька днів Словенія вийшла зі складу Югославії.

Інший приклад, також із 90-х років минулого століття. Геноцид в Руанді. Заяви ООН. Подальші судові дії проти

тих, хто цей геноцид влаштував.

Як на мене, така яскрава та блискавично швидка реакція тієї ж ООН викликана тим, що згадані мною вище події відбувалися у відносно невеликих країнах світу. Агресор (у широкому сенсі цього слова) не був країною-світовим лідером. Він не міг накласти вето на рішення ООН, МАГАТЕ, Ради Європи.

В лютому 2022 року світ опинився в ситуації, коли міжнародний порядок, який було встановлено після Другої світової війни, не працює.

— Днями росія почала своє чергове головування в ООН...

— Так-так, я саме про це й кажу...

— До речі, а може вона за час свого головування якось ще більше нашкодити Україні?

— Не думаю. Чим, власне, можна нашкодити ще більше, ніж розпочати війну, окупувати частину території, вбити частину громадян?

— Якщо політичні механізми не діють, то, напевно, світ міг би застосувати механізми економічні? Приміром, визнати «Росатом» організацією-посібником тероризму та накласти на неї санкції — сьогодні ж у світі вже немає сумніву, що працівники «Росатому» сприяли захопленню українських АЕС?

— Що значить — «сприяли»? Вони їх захоплювали! Просто робили це не власними руками, а силами російської армії.

За логікою речей, так і мало б статися, але не варто забувати, що росія наразі будує в світі більше ніж півтора десятки атомних блоків — в цьому вони дійсно зробили великий крок вперед в порівнянні із іншими країнами.

Достатньо довго росія була головним постачальником урану, який використовувався у ядерному паливі західних країн, зокрема й США...

— Отже, ситуація безнадійна, оскільки у сучасному меркантильному світі просто не вдасться знайти ніяких впливів на країну-аг-

ресора? Чи все ж таки приклад Фінляндії, яка заявила про відмову від будівництва росією фінської АЕС, може стати гарним прикладом і для інших країн світу?

— Я навіть більше скажу. Ті 14-16 атомних блоків, які росія будує в світі, — це також такий собі актив. Так, реактори на них російські. Але значна частина блоку складає «електронне начиння», яке не є російською розробкою і має імпортуватися. А імпорт високотехнологічних пристроїв у росії наразі сильно обмежений.

Проте, покладатися на час і просто намагатися витримати, поки у країни-агресора важкі часи настануть самі собою, також не варто. Нам знадобиться надто багато сил, щоб просто дочекатися тектонічних змін у ерефії.

Повертаючись до того, що може робити наша країна (і що вона повинна робити) в умовах, які склалися внаслідок російської агресії. Ми маємо постійно зазначати, що російське вторгнення на нашу територію та захоплення ядерних об'єктів несе граничну небезпеку з точки зору ядерної безпеки України та світу. Ви чуєте, щоб такі заяви лунали із кожної праски на кожному зручному міжнародному майданчику? Я теж не чую.

Навпаки, я чую заяви, що ми забезпечуємо безпеку наших ядерних об'єктів. То, перепрошую, чому міжнародна спільнота має бити на сполох, якщо ми самі цього не робимо повсякчасно?

— Тобто сподіватися на дієвість міжнародної ядерної спільноти не варто?

— Повторюся: після війни, в якій ми можемо покладатися лише на міць та мужність наших збройних сил, буде необхідно переглянути стандарти, які наразі діють в сфері ядерної безпеки.

Необхідно повернутися до визначення «технічні цілі ядерної безпеки». Якщо не дослівно, то це попередження аварії на АЕС, забезпечення того, щоб усі аварії враховувалися в проєкті станції, навіть ті, які можуть трапитись з низькою ймовірністю, врахування радіологічних наслідків та в разі їх настання — зменшення їхнього впливу, а

також зниження вірогідності настання значних радіологічних наслідків.

Ось це визначення класичне, яке діє в усіх наших документах. Звісно, потрібно говорити про важкі аварії, адже всі інші порушення та відмови не несуть серйозної небезпеки для персоналу, а тим більше для населення. Принциповим у цьому визначенні є те, що всі технічні цілі ядерної безпеки мають бути враховані в проєкті.

У жодному з міжнародних чи національних документів немає рекомендації чи вимоги щодо включення в проєктну основу АЕС стійкості до атаки сучасною зброєю.

Те, що враховується стандартами, — вплив торнадо, ударної хвилі, урагану, смерчу чи цунамі й близько не порівнюються з тим, що може принести сучасна зброя. Чи рекомендують наші стандарти якісь заходи протидії сучасній зброї? Теж ні.

В умовах бойових дій безпека АЕС не може бути забезпечена. Наслідки таких дій не враховані і не можуть бути враховані в проєктах АЕС. Сценаріїв можна розглянути сотні, але ядерна безпека АЕС не може бути забезпечена в умовах війни. Ми всі маємо це усвідомити.

— Якщо говорити про майбутнє, то якою, власне, може бути прийдешність для Славутича та ЧАЕС?

— Треба нарешті відмовитися від трагічного погляду на місто і визначитися, ким його мешканці хочуть бути — вічними страждальцями та жертвами катастрофи, яка відбулася 37 років тому, чи людьми, у яких є майбутнє. В решті решт, після нашої перемоги у країні в цілому, і відповідно, у Славутича буде маса можливостей отримати нове майбутнє — в рамках повоєнної розбудови країни.

Теж саме можу сказати й стосовно ЧАЕС. Концерн із переробки відходів — не лише радіоактивних — а чому б ні? Якщо вже доля розпорядилася створити поруч із нами величезну зону відчуження — чому б не використати її як нову можливість для себе?

Власне, все має бути так, як написав свого часу Андрій Шептицький: «Треба ЖИТИ». Просто треба жити.

Медогляд персоналу ЧАЕС: які зміни відбулися у 2023 році

Персонал Чорнобильської АЕС проходить медичний огляд. Про те, на що варто звернути увагу всім тим працівникам, на яких медогляд ще чекає, нам розповіла лікар-профпатолог кабінету медичних оглядів Олена СУГАНЯКА.

— Ми всі розуміємо, що ті умови, у яких ми наразі перебуваємо, умови, пов'язані із війною в Україні, стресами, переживанням, невизначеністю, звичайно, не найкращим чином впливають на здоров'я людей. Зрозуміло, що й працівники Чорнобильської АЕС не є виключенням. Тому ми можемо прогнозувати, що кількість випадків захворюваності буде збільшуватися.

Знаючи це, ми маємо застосовувати профілактичні заходи — насамперед, для того, щоб вчасно попередити пацієнта про наявні або ж перспективні проблеми, пояснити йому, що і як він має робити, задля того, щоб уникнути найгіршого розвитку подій. Я зараз кажу і про лікування, і про спосіб життя тієї чи іншої людини, яка пройшла профілактичний медичний огляд.

Власне, профмедогляд і спрямовано на те, щоб виявити небезпечні тенденції, які намічаються або вже є в організмі людини, яка до нас звернулася, щоб виявити захворювання на ранній стадії, коли вони ще тільки-тільки починаються, а отже можуть бути виліковані.

До речі, якщо пацієнта лише віднесено до групи ризику, йому потрібний профмедогляд ані трохи не менше, ніж людині, у якої захворювання вже виявлено. Власне, від своєчасно розпочатого лікування залежить, наскільки вдалим воно буде.

Цього року медогляд працівників Чорнобильської АЕС розпочато 20 березня, відповідно, за місяць, що пройшов, вже можемо зробити певні висновки.

Щодня до нас приходить невелика кількість людей — порівняно з оглядами минулих років, близько 18-20 осіб.

В роботі ми керуємося тим самим наказом № 246, який МОЗ випустило ще у 2007 році. За півтора десятиріч, що діє наказ, він не зазнав змін, хоча увесь час точаться розмови, що зміни необхідні та що вони будуть. Проте, поки що це не відбулося.

Наказ, звісно, недосконалий, він не передбачає, наприклад, такого шкідливого фактора, як робота вахтовим методом.

Для того, щоб лікар міг встановити, чи придатна людина для роботи у таких умовах, мають бути визначені протипоказання, але в чинному наказі їх немає.

Відповідно, все, що ми можемо в даній ситуації, — це рекомендувати людині, яка має ті чи інші хронічні захворювання, не позначені у згаданому наказі, звертати більше уваги на власне самопочуття і ставитися відповідаль-

ніше до рекомендованих лікарем профілактичних заходів.

Наприклад, серед працівників ЧАЕС є певна кількість осіб, котрі мають проблеми із щитоподібною залозою.

Вони знають про наявність проблеми, і я кожного разу сподіваюся, що вони прийдуть на медогляд підготовленими, принаймні, маючи на руках дослідження на гормони або інші необхідні дообстеження.

Проте, на практиці це не завжди так. Починаються різні відмовки: не встиг, був на вахті та таке інше. Тому, користуючись нагодою, ще раз нагадую всім, хто очікує на медогляд: підготуйтеся, будь ласка, це допоможе і вам, і нам, лікарям!

Мої слова стосуються і рекомендацій, котрі лікарі давали пацієнтам у минулі роки.

Припустимо, людина прийшла на медогляд. Лікар вказує, що у неї є певні фактори ризику і просить, щоб до наступного медогляду пацієнт пройшов

дообстеження, які дадуть змогу зрозуміти, як саме поводить себе організм із урахуванням вказаного фактору.

Однак, не рідко буває, що пройшовши медогляд, людина заспокоюється і нічого не робить. Відповідно, на наступному медогляді все повторюється.

Іноді, на жаль, не просто повторюється — при чому, не рідко буває так, що помічений минулого року ризик вже перейшов у стадію хвороби.

До чого я веду? Рекомендації лікаря насамперед потрібні не лікарю, а пацієнту. І мені дуже хочеться, що кожен це розумів.

— Які проблеми є найгострішими на чинному медогляді?

— Думаю, це отримання сертифіката (власне, довідки від психіатра-нарколога, як наразі називається цей документ). У 2022 році було видано наказ № 651 «Про затвердження порядку проведення попередніх, періодичних, позачергових психіатричних оглядів...», зокрема, й на предмет вживання психоактивних речовин.

Одразу скажу: у 2022 році ми працювали згідно із тими правилами, які діяли на початок року — власне, минулий рік був перехідним періодом. У 2023-му ми діємо суто за правилами, прописаними в новому наказі.

Тепер, окрім аналізу крові, для отримання довідки треба здавати аналіз сечі, що, власне, й дозволяє встановити факт вживання психоактивних речовин.

Це, звісно, займає певний час, оскільки забір аналізу сечі має відбуватися в присутності медичного працівника у спеціально призначеному для цього приміщенні. Означені заходи повинні забезпечити об'єктивність висновку лікаря.

В сечу занурюється тест-система, яка розрахована реагувати на 10 найпоширеніших речовин. Для того, щоб реакція — негативна чи позитивна — проявилася, також потрібен певний час.

Потім лікар має заповнити декілька паперових документів та внести дані в електронну систему — і лише після цього виписати довідку.

Я пояснюю так детально, щоб ваші читачі зрозуміли, що тривалість перебування на прийомі у психіатра-нарколога — справа абсолютно об'єктивна.

Важливо також зазначити: щоб об'єктивно 20-хвилин перебування в цьому кабінеті не збільшувалося, треба також підготуватися, зокрема, взяти з собою документ з фотокарткою, який посвідчує вашу особу, — підійдуть і паспорт, і водійські права, і військовий квиток.

— Кров для аналізу цього року беруть з вени?

— Так. І тому прошу всіх наших відвідувачів зранку не снідати та не пити каву або чай — вживання їжі може дати хибний результат.

— На медогляд приходити в масці?

— У нас в закладі діє масковий режим. Ще й надто, скажу як лікар-терапевт: в Славутичі зростає кількість людей, хворих на ковід. Отже, маску ви вдягаєте для того, щоб захистити себе та своїх близьких від захворювання цією

інфекцією.

Треба підходити до ситуації розумно. Так, дійсно, ніхто не очікував, що зараз, в теплу вже пору року, на нас навалиться чергова хвиля ковіду. Але цьому захворюванню, як з'ясувалося, погодні умови байдужі.

Важких випадків не багато, до стаціонару потрапляють люди або із важкими супутніми хронічними хворобами, або нещеплені.

Проте, все одно, не має сенсу наражати себе на небезпеку: носіння маски в поліклініці, обробка шкіри санітайзером, миття рук, щеплення — усе це запобігає зайвому інфекційному навантаженню на організм.

У нас у Центрі вакцинації є різні вакцини: і Коронавак, і Пфайзер, і Джонсон&Джонсон. Закінчується термін попередньої вакцинації? Не вакцинувалися взагалі? Треба зробити бустерне щеплення? Вам до нас.

Резюмуючи, Олена Суганяка нагадала, що існуючи в умовах війни та стресу кожен повинен приділяти своєму здоров'ю максимально можливу увагу.

Сесія міськради: жити попри війну

20 квітня відбулось 18 засідання сесії Славутиської міської ради.

Засідання розпочалося із питання, болючого для переважної більшості славутичан в цілому, та працівників ЧАЕС зокрема. До міськради звернулися родини військовополонених нацгвардійців військової частини 3041. У підсумку обговорення депутати одноголосно вирішили подати звернення до Президента України, Верховної Ради, Кабінету міністрів, РНБО, Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, ГУР МО та міжнародних організацій МАГАТЕ, Червоного Хреста, ОБСЄ, ВООЗ, Всесвітньої організації операторів АЕС щодо скорішого обміну та повернення в Україну 131 нацгвардійця та 2 військових територіальної оборони Славутича, які також є працівниками ЧАЕС.

Звання «Почесний громадянин міста» (посмертно) присвоєно захисникам України, які загинули внаслідок військової агресії РФ проти України: Карасьову Олегу Андрійовичу; Воронькову Степану Володимировичу; Нелепенку Віктору Михайловичу; Жерносеку Олександровичу, Косареву Костянтину Сергійовичу.

Затверджено Програму місцевих стимулів для працівників охорони здоров'я міста Славутича на 2023 рік.

Погоджено план санації Комунального підприємства «Управління житлово-комунального господарства».

Внесено зміни на 2023 рік до:

- Програми забезпечення діяльності міськради;

- Програми фінансування пільг для окремих категорій громадян міста;
- міської цільової Програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;
- Програми утримання та розвитку інфраструктури доріг міста Славутича;
- Програми благоустрою Славутича;
- Програми забезпечення беззбиткової діяльності житлово-комунального господарства міста;
- бюджету Славутиської міської територіальної громади;
- міської Програми «Турбота».

Найгострішою частиною засідання, напевно, було обговорення майбутньої реформи освіти, яка найближчим часом розпочнеться у Славутичі. Думки депутатів та учительсько-батьківської громадськості, природно, розділилися. Якщо дуже узагальнено, то наразі ситуа-

ція в освіті виглядає приблизно так: всі розуміють, що зміни невідворотні, проте цілісного розуміння, коли та яким чином ці зміни мають відбутися, у учасників обговорення не було.

Тому на 18-му засіданні Славутиської міськради лише змінено назву та затверджено статут в новій редакції ЗЗСО №2 та №4, а також Славутиського ліцею. Рішення стосовно реформування шкіл №1 та №3 не прийнято та передано на доопрацювання до наступної сесії.

Міський голова надав протокольні доручення начальнику управління освіти і науки Ніні Єрьоміній: провести зустріч із адміністрацією шкіл №1 та №3 та знайти компромісне рішення; надати пропозиції та дорожню карту по створенню професійно-технічних ліцеїв у Славутичі та знайти механізм залучення до них кадрів.

Ukraine **NOW** ua

Газета: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Газету засновано у 1995 році. Свідectво про держреєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року.

Рукописи, надані в редакцію, не редагуються й не рецензуються. Редакційна колегія може не поділяти точку зору авторів публікацій.

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь

Над номером працювали: Майя Руденко, Анастасія Єрашова, Дмитрій Корчак

Зворотній зв'язок: korchak@chnpp.gov.ua
+380 4593 421 97